

[Hæslé.]

aarlig er gaaet ned med 100 Mill. Kr. Indskuddene i Sparekasserne er ogsaa dalet igen, om end i mindre Omfang.

Er der nogen, der tror, at dette er en heldig Bevægelse? Det er der vist neppe. Men denne Bevægelse vil man med det foreliggende Lovforslag fremskynde — jeg kunde næsten sige hundredefold. Det er aabent erkendt af det ærede Medlem Hr. Krag, at det jo netop er Formaalet, at man skal faa Folk til at interessere sig, som det ærede Medlem udtrykte, for Obligationmarkedet. Og hvordan skal denne Interesse vise sig? Den skal vise sig i, at man ingen Interesse har for at indsætte sine Penge paa Sparekassevilkaar i Banker og Sparekasser. Jeg mener altsaa, at paa dette Omraade er Regeringens og Venstres Forslag direkte i Modstrid med det, der vilde være fornuftigt og rigtigt, tilsigter direkte at modvirke det, som vi hidtil har ment var det gavnlige for Landet, ved at fremskynde og opmuntre til at udtage af Sparekasserne paa Bekostning af Obligationer med det Spekulationsmoment, der ligger deri.

Det er ogsaa karakteristisk for den Betragtningmaade, der gør sig gældende hos Regeringspartierne, at man mener at kunne skære alt over en Kam. Man mener at kunne se bort fra den økonomiske Udviklings Forløb, som den har formet sig her i Landet gennem de sidste Menneskealdré. Det er en Kendsgerning, at Indlaansrenten i de danske Købstæder og paa Landet altid har ligget over Hovedstadens. Det er en Kendsgerning, at det har været vanskeligt for Provinsen at holde fast ved sin Kapital. De store Institutioner, de store Banker i København har suget Kapital fra Provinsen til at arbejde med i København. Det eneste Middel, de danske Provisbanker og Sparekasser har haft til at bevare Midlerne ude i den Befolkning, hvor de hørte hjemme, har været dette, at man har kunnet tilbyde en større Indlaansrente end de københavnske Banker og Sparekasser. Forholdet er altsaa dette, at denne Forskel nu ophæves. Der skal gælde den samme Indlaansrente for København som for Provinsen. Dette vil efter historiske Erfaringer betyde, at Kapitalen vil gaa ind til København. Der er slet ingen Tvivl om, at dette vil ske, at det vil bringe Provinsens Banker og Sparekasser i Vanskeligheder.

Saa vil man selvfølgelig henvise dem til Likviditetsfonden. Men mon danske Provisbanker og -sparekasser ikke vil foretrække, hvor det er muligt, at være denne

Hjælp foruden, at indskrænke Kreditten, opsigte Kapitaler, de har staaende ude, og drage dem ind og opfyldte deres Forpligtelser dermed og saa svare Folk, der kommer og vil laane: Ja, men vi har ikke Penge, vi har opsagt vore Kapitaler, vi har betalt de Sparere, der nu vil købe Obligationer, Pengene ud, men vi agter ikke at gaa til København til Likviditetsfonden for at laane Midler!

Man kan nu rejse det Spørgsmaal: Vil denne tilsigtede Konvertering, det, man altsaa tilsigter med den tvangsmæssige Nedsættelse af Indlaansrenten, lykkes? Jeg tror at mindes, at det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal en Gang i sin Venstrefortid, om jeg maa kalde den saadan, udtalte, at Renten var ikke saadan noget, man kunde fastsætte hen i Vejret, det var noget, der groede ud af det økonomiske Liv, Tilbud og Efterspørgsel, og de, der troede, at man kunde fastsætte Renten hen i Vejret, var — for ikke at bruge for stærke Udtryk — ganske ukvalificerede til at tale med. Men det er gaaet det ærede Medlem her paa samme Maade, som det gik ham, da han talte om Arbejdslønningerne. Angaaende dem havde det ærede Medlem jo ogsaa ment, at de ikke kunde fastsættes hen i Vejret. Nu er det ærede Medlem altsaa kommet til det Resultat, at baade Lønninger og Rente kan fastsættes hen i Vejret.

Denne Konvertering tror vi fra konservativ Side ikke paa vil lykkes under de foreliggende Omstændigheder og paa den Maade, det er opstillet. Vi tror, at det i Øjeblikket vil stride mod de økonomiske Kendsgerninger, og selv om den højtærede Handelsminister er en meget mægtig Mand — det erkender jeg selvfølgelig, han er —, kan han nu ikke ved Lovforanstaltninger ophæve hverken de fysiske eller de økonomiske Naturlove. Men det er faktisk det, man forsøger ved det foreliggende Lovforslag.

Der er jo den Mærkelighed, at første Del af Lovforslaget, Oprettelsen af en Krisefond, tilsigter at skabe Inflation, tilsigter at skabe højere Priser, i god Konsekvens af den Politik, der i den senere Tid er ført med Sænkning af Kronekursen, der jo har det samme Formaal: at skabe højere Priser. Samtidig med, at man fører denne Inflationspolitik, kommer man med anden Del af dette Lovforslag, der er et rent Deflationforslag.

Det er en Kendsgerning, at Konvertering af Obligationer kun vil kunne finde Sted under Omstændigheder, hvor Priserne er lave. Ser man paa Forholdet med den